Bestuursopdracht : Thematische gebiedsuitwerking verkenning Watersysteem Lochemse berg e.o.

Bestuursopdracht titel	Thematische gebiedsuitwerking verkenning Watersysteem Lochemse berg e.o.
Bestuurlijk opdrachtgever (BOG)	Gedeputeerde Mol-Van de Camp
Ambtelijk opdrachtgever (AOG)	5.1.2.e
Ambtelijk opdrachtnemer (AON)	5.1.2.e
Datum vaststelling bestuursopdracht	24 maart 2026
Volgnummer Bestuursopdracht	

Datum vergadering: 3 maart 2026
Portefeuillehouder: Ans Mol- van de Camp
Zaaknummer: 2026-002228
Inlichtingen bij: Provincieloket, 026 359 99 99

provincie Gelderland

1 Afspraken

Wat houdt de opdracht in?
Verkenning uitvoeren voor het gebied Watersysteem Lochemse Berg e.o. voor een klimaat robuust watersysteem voor drinkwater, duurzame landbouw en natuurherstel en gelijktijdig concrete 'geen spijt' maatregelen realiseren in dit grondwaterbeschermingsgebied. Deze bestuursopdracht heeft betrekking op één van de prioritaire gebieden waarvoor met het Rijk is afgesproken om in een (pre) verkenning de doelen voor het landelijk gebied te programeren. Ook in het GS-voorstel prioritering gebiedsprocessen door focus op stikstof (voorjaar 2025 doknr 04350374) heeft dit gebiedsproces vanwege de bijdrage aan de KRW-opgave prioriteit gekregen (namelijk Prioriteit 3 Overige gebieden, met relevante KRW – opgaven en gebieden)

Doel(en) opdracht
Doel van de opdracht is het uitvoeren van een verkenning om rond het gebied Lochemse Berg te werken aan een robuust watersysteem met op de lange termijn voldoende en schoon (drink)water. Dit is een belangrijke opgave vanuit Aanpak Droogte Achterhoek en waterkwaliteitsopgave vanuit de KRW grondwaterdoelen en waterkwantiteit vanuit de Drinkwaterwet. In de verkenning onderzoeken we ook samenhangende opgaven die van meerwaarde zijn aan het doelbereik, zoals natuurherstel en duurzame landbouw.

Resultaat/resultaten opdracht
Op basis van de eindrapportage pre-verkenning Watersysteem Lochem te komen tot de ondertekende intentieovereenkomst met opdracht voor de vervolgfase: de verkenning.
De verkenningsfase loopt tot en met 2028 waarin het volgende wordt uitgewerkt:
1. Opstellen van een projectplan en een hydrologisch perspectief
2. Voorbereiding en start met drie kleinschalige gebiedstrajecten
met stakeholders
3. Uitvoering 'geen spijt maatregelen' in de drie kleinschalige
gebiedstrajecten
4. Planuitwerking met structurele maatregelen, financiering,
capaciteit
5. Opstellen samenwerkingsovereenkomst

Voorwaarden
Beschikbaarheid van geraamde middelen en capaciteit voor proces bij alle partners.
Beschikbaarheid van middelen voor uitvoeren van 'geen spijt' maatregelen binnen vastgestelde begroting van partners.
Het starten van de verkenningsfase is essentieel om te komen tot gemeenschappelijke gedragen realisatie van maatregelen op korte en langere termijn voor doelbereik.

Rol provincie
Sturend, faciliterend, kaderstellend, normerend.

Ingangsdatum BOP
9 maart 2026

Einddatum BOP
mei 2027 (eind coalitieperiode)

Totale doorlooptijd
De verkenningsfase loopt door tot en met december 2028

2 Bijdrage aan doelen en prioriteiten van provincie Gelderland (uit coalitieakkoord en/of Tussenbalans)

Aan welke provinciale doelen draagt deze opdracht bij? Welke zijn daarbij sturend en leidend en welke zijn bijkomend resultaat?
Duurzame drinkwatervoorziening in het kader van de KRW en Drinkwaterwet zijn leidend. De opgaven voor duurzame landbouw, natuurherstel binnen eigen beleidskaders en binnen vigerende wet en regelgeving leiden tot bijkomend resultaat.

Op welke wijze draagt deze opdracht bij aan onze lobbystrategie?
n.v.t.

Leidt het resultaat van de Bestuursopdracht tot aanpassing van een programma of beleidskader?
Nee

3 Kosten en dekking

(Geschatte) kosten

	2025	2026	2027	Volgende coalitieperiode	Totaal
Bijdragen aan derden	€	€	€	€	€ 0
Uitputting eigen middelen	€	€	€	€	€ 0
Overige	€	€	€	€	€ 0

Dekking (budget)

	Besloten	Ontvangen	Toegezegd	Onzeker	Overig
Bijdragen van derden (Rijk)	€ 500000	€	€	€	€
Bijdragen van derden (Gemeenten)	€	€	€	€	€
Bijdragen van derden (Partners)	€ 120000	€	€	€	€
Bijdragen van derden (overige)	€	€	€	€	€

Bijdragen eigen middelen (Begroting)	€	€	€	€	€
Bijdragen eigen middelen (Reserve, nog plaatsen op Begroting)	€	€	€	€	€
Overige	€	€	€	€	€

4 Capaciteit

Zijn er door het uitvoeren van deze opdracht negatieve gevolgen voor inzet van ambtelijke capaciteit/kwaliteit op andere opdrachten/opgaven?

Voor de vervolgfase, de verkenning, verwachten we geen negatieve gevolgen. Er wordt een externe projectleider en ondersteuner aangesteld die namens de drie partijen de verkenning zullen trekken en uitvoeren.

Vanuit Vitens, het Waterschap, de gemeente Lochem en de provincie wordt capaciteit gevraagd voor deelname aan het projectteam o.l.v. de projectleider. Ingeschat wordt dat deze inzet past binnen de reguliere werkzaamheden.

5 Risico's

Welke risico's zijn er bij de uitvoering van deze opdracht?

Gedurende het proces kunnen tegenstrijdige belangen spelen waarover mogelijk bestuurlijk besluitvorming nodig is.

Uitval van capaciteit is een risico. De uitvoering vraagt namelijk van alle betrokken partners gedurende de verkenningsfase de nodige inzet om de voortgang te garanderen.

Het op te stellen maatregelenpakket in het gebiedsprogramma is afhankelijk van de medewerking van grondeigenaren in het plangebied. Op voorhand worden deze risico's niet als hoog afbreekrisico gezien.

6 Proces

Zijn er andere partijen bij de uitvoering van de opdracht betrokken?
Zo ja: Welke? En welke afhankelijkheden en risico's levert dit op?
Is er sprake van participatie bij deze opdracht?

Ja, naast provincie: Waterschap Rijn en IJssel, Vitens, de gemeente Lochem en de Vereniging Contact Barchem. Waterschap Rijn en IJssel is de beoogde trekker van deze verkenningsfase. Met het openbaar worden van dit besluit, en daarmee de intentieovereenkomst (IOK) en Eindrapportage Pré-Verkenning, is een risico aanwezig op (tijdelijke) onrust in het gebied. Doordat vertegenwoordigers/belangenbehartigers zijn betrokken bij het besluitvormingsproces, is de inschatting dat dit op termijn leidt tot minder onrust en zorgvuldige stappen richting het meer in verbinding met het gebied werken aan de wateropgaven op korte en lange termijn.

Bij deze uitwerking is sprake van participatie. De verkenning wordt uitgevoerd met relevante partijen in het gebied (o.a. agrariërs)
De bestuurlijke vertegenwoordigers van de provincie Gelderland, de gemeente Lochem, Vitens en het Waterschap Rijn en IJssel hebben elkaar op 14 januari 2026 gesproken. Dit naar aanleiding van de onrust en zorgen die er zijn rondom het project Hagenbeek. De partijen erkennen dit en nemen dit serieus. In het bijzijn van Staasbosbeheer en Vereniging Contact Barchem is afgesproken om parallel in een audit de onrust aan te pakken en gesprekken te voeren met de mensen waar de meest pijn zit. Daarna worden de wateropgaven in het gebied Lochem en Barchem verder verkend met de belanghebbenden.

Hoe en wanneer worden GS geïnformeerd over de voortgang van de opdracht (indien nodig)?
Via de P&C cyclus en bij onregelmatigheden/nieuwe (landelijke) kaders.

7 Verantwoording

Hoe en wanneer wordt de BOG tussentijds op de hoogte gehouden van de voortgang en (oplevering van) eventuele tussenstappen.
Er wordt een BO en AOG opgericht dat 1 a 2 jaarlijks bijeen komt en de voortgang bespreekt.
De Bestuurlijk Opdrachtgever wordt door de Ambtelijk Opdrachtnemer op de hoogte gehouden over de planning van de bestuursopdracht en de mijlpalen. Tussentijdse vragen en oplevering van de tussenproducten gebeurt via P-beraad of PO met de bestuurder. Bestuurlijk opdrachtgever van het Waterschap is voorzitter van het bestuurlijk overleg.

8 Vervolg

Welke eerst volgende mijlpalen zijn er voor BOG?
Ondertekenen intentieovereenkomst 9 maart 2026

9 Afronding

Decharge verlenen
December 2028